SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	24/7716
Dok.nr:	25/29092
Arkiv:	FA-L13
Saksbehandler:	Emil Bror Pritzlaff
Dato:	30.07.2025

Behandling for oppstart planarbeid - Detaljregulering for Sortland Kystvakt

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 083/25	Formannskapet	28.08.2025

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Formannskapet vedtar oppstart planarbeid for detaljregulering for Sortland Kystvakt (PlanID: 1870_2025003), jfr. plan- og bygningslovens §§ 12-3 og 12-8.

Formannskapet behandling - 28.08.2025 - PS-083/25

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (1 Frp, 1 Sv, 1 Sp, 1 Ap og 5 H).

Formannskapet PS - 083/25 VEDTAK:
Formannskapet vedtar oppstart planarbeid for detaljregulering for Sortland Kystvakt (PlanID: 1870_2025003), jfr. plan- og bygningslovens §§ 12-3 og 12-8.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Saken gjelder behandling for oppstart planarbeid av detaljregulering for Sortland Kystvakt (PlanID: 1870_2025003). Planen har som hensikt å regulere for en utvidelse/fortetting av Forsvarets funksjoner på Sortland kystvaktstasjon, jf. Regjeringens *Langtidsplan for forsvarssektoren (Prop. 87 S)*. Her fremkommer det at Sjøforsvarets kystvaktstasjon på Sortland skal videreføres som base og den skal videreutvikles for å understøtte ny fartøysstruktur. Formålet med planarbeidet er å avklare rammene for bevaringen og videreutviklingen av Kystvaktbasen på Sortland.

FAKTA I SAKEN

Plannavn og PlanID	Detaljregulering for Sortland Kystvakt (1870_2025003)
Gårds og bruksnummer	15/258, 15/333, 15/334, 15/562, 15/1159, 15/1455, 15/1455/1, 15/1455/2, 15/1455/2/1, 15/1455/2/2, 15/1455/2/3, 15/1455/3, 15/1455/4, 15/1455/4/1, 15/1455/4/2, 15/1499, 15/1614, 15/1633 og 46/1
Grunneiere	Sortland kommune, Sortland Havn KF, Nordland fylkeskommune, Forsvarsbygg, private virksomheter og private innbyggere.
Tiltakshaver	Forsvarsbygg v/Odd Arnold Graabræk
Ansvarlig planlegger	3RW arkitekter v/Kari Dalland

Sakshistorikk

23.01.2025 Veiledningsmøte avholdt

03.04.2025 Anmodning om oppstartsmøte

21.05.2025 Oppstartsmøte avholdt

Planområdets plassering i Sortland

Overordnet planverk

Kommunedelplan Byplan Sortland – Blåbyen 2015-2017

Store deler av planområdet berører kommunedelplan Byplan Sortland – Blåbyen 2015-2017, vedtatt 03.09.2015. Innenfor planområdet som berøres av Byplanen, er det regulert til formålene *Forsvaret* og *Havn*. Planinitiativet legger opp til å regulere delen innenfor planområdet som er avsatt til havn om til formålet *Forsvaret*, noe som vil være i strid med arealformålet i Byplanen. Sjøområdet som befinner seg innenfor planområdet og som berøres av Byplanen, er regulert til formålene *Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone* og *Farleder*.

Det er ingen bestemmelser i Byplanen som er knyttet direkte til formålet *Havn* (SHA i plankartet til Byplanen).

Kommunedelplan for Interkommunal kystsoneplan

Deler av planområdet som strekker seg østover fra Kystvakten i sjøområdene grenser til Kommunedelplan for Interkommunal kystsoneplan, vedtatt 22.06.2023. Innenfor planområdet som grenser til kystsoneplanen, er det regulert til formålet *Farled*, og rundt Sortlandsbrua ligger det både rød og gul støysone. Foreslått plangrense ligger langs formålsgrensen til formålet *Farled*, og planforslaget vil ikke være i strid med Kystsoneplanens formål. Kystsoneplanen må likevel hensyntas i planarbeidet, bl.a. med bakgrunn i bestemmelse 4.1.2, som gir føringer for hva som kan tillates nær en farled.

Reguleringsplaner

Planområdet er regulert i reguleringsplanen Sortland Sentrum Nord, Sortland Havn (PlanID: 1870_2001154), vedtatt 03.05.2001. I reguleringsplanen er planområdet regulert til følgende arealformål: *Offentlig bebyggelse*, *Havneområde, Anlegg i grunnen, Kjørevei* og *Skipsleder*. Aktuelle bestemmelser i denne reguleringsplanen som kan ha betydning for ny regulering:

- Områdene O1 og O2 er avsatt til område for Kystvaktstasjonens formål. O2 skal nyttes som parkeringsplass for O1.
- I område T3 ligger det avløpsledninger. Sortland kommune skal ha rett til drift og vedlikehold av disse. Ledningstraseene kan ikke bebygges jfr. Avsatte byggelinjer på plankartet.
- Område T3 skal disponeres til trafikkformål (havne- og terminalområde).
- Område for kommunaltekniske anlegg er vist som spesialområde og omfatter pumpestasjoner, renseanlegg og ledning/kabeltraseer. Planutvalget skal godkjenne planer og på at disse i minst mulig grad vil være til sjenanse for omkringliggende bebyggelse.
- Restriksjoner for oljeledning til forsyning av kaianlegg og kystvaktbasen er på plankartet vist med skravur (område med restriksjoner).
- Fareområde i tilknytning tankanlegg.

Tilgrensende reguleringsplaner

Følgende reguleringsplaner grenser til eller ligger i nærheten av planområdet:

- Vesterålsgata 42, 46, 48 (PlanID: 1870_2003200) – Vedtatt 13.11.2003.
- Havnegata 42 (PlanID: 1870_2001154) – Vedtatt 30.11.2017.
- Del av Rv. 19 HP 14 og Rv. 820 HP 01, nord for Sortland sentrum (PlanID: 1870_1982058) – Vedtatt 16.03.1982.
- Gang og sykkelvei langs Rv 19 Rådhuset - Veg 1 (PlanID: 1870_1981054) – Vedtatt 20.03.1980.
- Sortland bygningsdistrikt (PlanID: 1870_1963007) – Vedtatt 29.11.1963.

Andre aktuelle saker i området

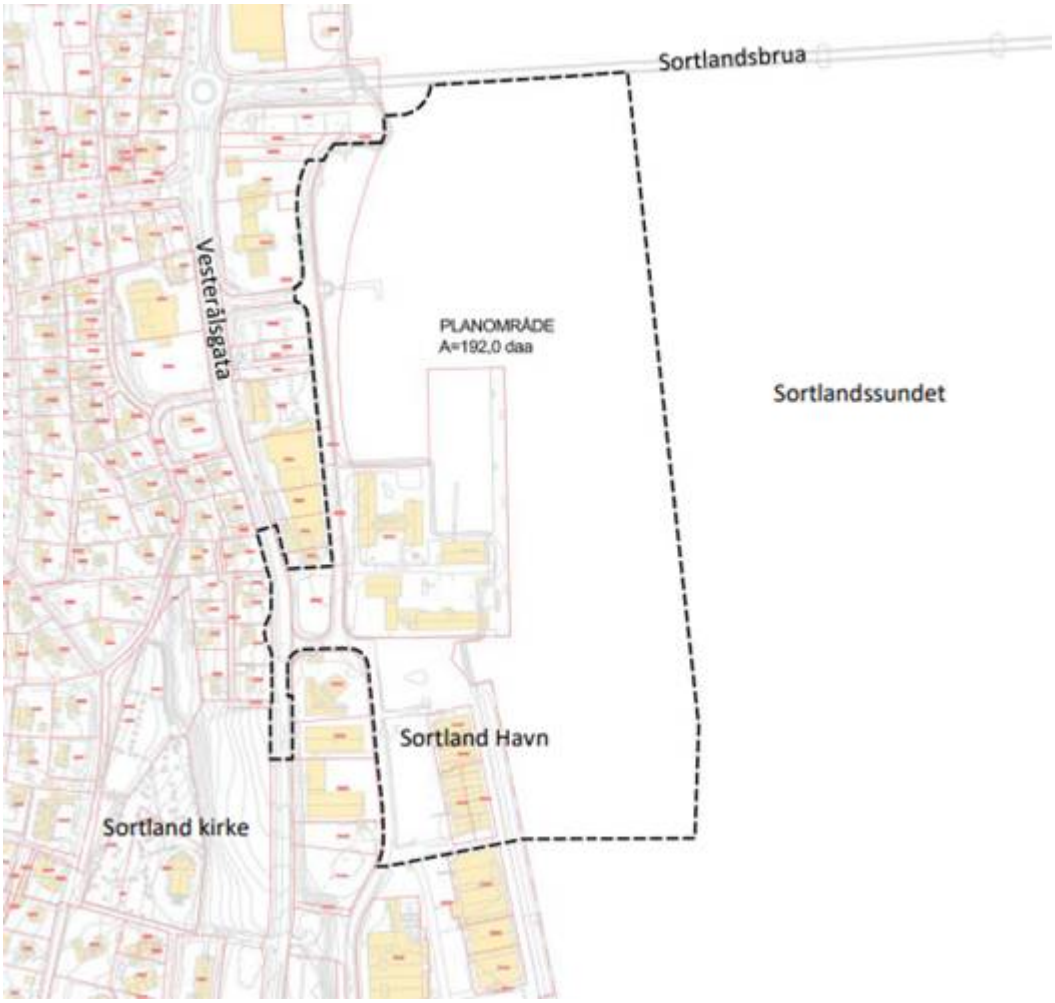
Det er ikke kjent at det pågår noen aktuelle saker i området per dags dato.

Detaljreguleringens omfang

Planinitiativet legger til rette for bevaring og utvidelse av Kystvaktens virksomhet i Sortland. Det finnes derimot ingen fastlagte disposisjoner for hva og hvor det skal bygges på stasjonen. Planprosessen videre vil avklare fremtidig utvikling på tomten, basert på hvilke behov som foreligger. Størrelsen på planområdet er på 192,7 daa.

Ut ifra informasjonen som er tilsendt kommunen, vil reguleringen av kystvakten innebære en utvidelse av kaien mellom Sortland havn og Sjøforsvaret, slik at det vil være mulig å kunne ta imot flere og større fartøy enn det som er mulig i dag. Det legges også opp til mulige endringer på det tilgrensede veinettet, dersom det blir nødvendig, og på parkeringsbehovet tilknyttet kystvaktstasjonen som følge av utvidelsen. Saken legger også opp til å vurdere muligheten for utfylling i sjø i nord, mellom landarealer og dagens kai, for å ivareta dagens flytebrygge tilrettelagt for tanking av fartøy og for å eventuelt utvide båndleggingssone/militært forbudsområde rundt kystvakten.

Planinitiativet legger også opp til å se på muligheten for en ny adkomst til kystvaktstasjonen, dersom aktiviteten til Sortland Havn KF skal flyttes vekk fra området. Dette vil utredes senere i planarbeidet, sammen med en endring av perimeter (gjerde rundt Kystvakten).

Ekstern planlegger har vurdert reguleringsarbeidet til ikke å falle under vedlegg I eller II i forskrift om konsekvensutredninger. Ut ifra informasjonen i planinitiativet stiller kommunen seg bak vurderingen om at det ikke er krav om KU.

Planen faller ikke inn under planer og tiltak i vedlegg I, og utløser dermed ikke § 6 bokstav b om planer og tiltak i forskriftens vedlegg I som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram. Planinitiativet faller ikke under tiltak i vedlegg II, og vurderes etter § 10 å ikke få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn ettersom utvidelsen gjelder et etablert område for havn. Det utløses dermed ikke krav om konsekvensutredning etter § 8 bokstav a.

Det gjøres oppmerksom på at endringer underveis i planprosessen, som viker fra informasjonen i planinitiativet, kan føre til at krav om konsekvensutredning må vurderes på nytt ut ifra den nye informasjonen. Tiltakshaver og ekstern planlegger er informert om dette.

VURDERING

Hensikten med reguleringen er å bevare og utvide Kystvaktens virksomhet i Sortland. Kommunen vurderer dette som et positivt tiltak, siden det har blitt utrykt ønske om å både bevare og utvide Kystvaktens aktiviteter og virksomhet, både lokalt og nasjonalt. Dette vil føre til at Kystvaktens posisjon i Sortland vil få en oppgradering og kan dermed gjennomføre deres nødvendige oppgaver på en bedre måte, som blant annet å ta imot større fartøy på vann. Dette vurderes som positivt, fordi en styrking av posisjonen til Sortland Kystvakt vil bidra til økt beredskap og sikkerhet, både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, i en verden som stadig blir mer uforutsigbar. På den andre siden vil utvidelsen av Kystvakten føre til økt trafikk i vann og arealbruk på havneområdet. Dette er et område som allerede er presset for arealer, og en utvidelse av Kystvaktens virksomhet vil derfor skape mer press. Det har blitt

tydeliggjort i flere vedtak, for eksempel i Kommuneplanens samfunnsdel med langsiktig arealstrategi 2025-2037 og i sak 15/25, at Sortland havn skal flyttes. En utvidelse av Kystvaktens virksomhet på havneområde vil derfor kunne være et argument for at Sortland havn sin aktivitet flyttes til et nytt område, slik at Kystvakten kan få mer areal til å kunne utvide sin virksomhet og aktivitet.

Planinitiativet legger opp til å regulere deler av havneområdet om til formålet *Forsvaret*, noe som strider imot Byplanens arealformål for området. Det uttrykkes i planinitiativet og i Regjeringens *Langtidsplan for forsvarssektoren (Prop. 87 S)* at det er behov for å bevare og utvide Kystvaktens virksomhet på Sortland. Sortland Havn KF drifter i dag havneområdet som Forsvarsbygg ønsker å utvide sin virksomhet på. Begge aktørene har behov for mer plass, men det er et nasjonalt og lokalt ønske om å bevare Kystvakten i sentrum og tilrettelegge for utvidelse av deres virksomhet. Dette innebærer et økt press på Sortland havn sine arealer, og behov for ny lokalisering. Det er gjennom flere vedtak signalisert at Sortland havn skal flyttes, blant annet i Kommuneplanens samfunnsdel med langsiktig arealstrategi 2025-2037 og i sak 15/25 for behandling av videre prosess for revisjon av KPA, Byplan og regulering av nytt havneavsnitt. Både gjennom lokal og nasjonal politikk om å bevare og utvide Kystvaktens virksomhet på Sortland, vurderer kommunen at det ikke er problematisk at det tillates for å regulere deler av havneområdet som er satt av som *Havn* i Byplanen til formålet *Forsvaret,* da detaljreguleringen vil legge føringer for den fremtidige arealbruken som skal vurderes på nytt ved revisjon av Byplan 2015-2027 som skal starte i 2025.

En utvidelse av Kystvaktens virksomhet vil føre til økt trafikk på området. Dette kan føre til trafikale problemer på veinettet rundt Kystvakten, siden både inngangen til Kystvakten og avkjørselen fra Vesterålsgata ned til området er av trang karakter. Ved en utvidelse av Kystvaktens virksomhet, kan det føre til at flere skal svinge av til området fra Vesterålsgata fra nordgående retning. Dette kan føre til mer stillestående venting for å kunne kjøre ned til området. Vesterålsgata er hovedveien i Sortland og har det høyeste antallet ÅDT (årsdøgntrafikk) i byen, jf. Statens vegvesen. Den stillestående ventingen for å svinge av veien kan derfor ta litt tid og kan skape lengre kø. Det kan også bli tungvint for de som skal fra Havnegata og ut på Vesterålsgata. Derfor kan det være aktuelt å ta i bruk den løsningen som eksisterer i reguleringsplanen som ligger på området, Sortland Sentrum Nord, Sortland Havn (PlanID: 1870_2001154). Denne reguleringsplanen legger grunnlag for opparbeidelsen av en rundkjøring på krysset Vesterålsgata/Havnegata. Dette kan bidra til å få en bedre trafikkflyt i området, som vil være gunstig når Kystvaktens virksomhet skal utvides. Planinitiativet ønsker også å se på muligheten til å kunne ha adkomst til basen fra sør, dersom Sortland Havn KF sin aktivitet skal flyttes vekk. En ny adkomst til Kystvakten fra sør vurderes som positivt, siden det kan bidra til bedre trafikksikkerhet og -flyt på området. Det vil også bidra til en bedre tilgang til Kystvakten for de aktørene som skal dit.

Personalmessige forhold
Ingen kjente personalmessige konsekvenser.

Økonomiske forhold
Det ikke er hjemmel for å kreve gebyr når forslagstiller er en offentlig myndighet som har som oppgave å ivareta offentlige interesser.

Folkehelse
Tiltaket kan bidra til økt folkehelse i Sortland kommune, fordi en utvidelse av Kystvaktens virksomhet kan bidra til en større sikkerhetsfølelse for innbyggere enn det stasjonen gjør i dag. I en verden som stadig blir mer utrygg, vil det være en god trygghetsfølelse for innbyggere at Kystvaktens virksomhet utvides og oppgraderes, slik at man blir mer rustet for en usikker verden.

Klima-, miljø- og naturforhold
I innsendt planinitiativ blir det informert om at tiltakshaver ønsker å se på muligheten til å fylle ut i sjøen nord for stasjonen. Store deler av dette området er allerede i bruk til maritim virksomhet, men det kan likevel befinne seg biologisk mangfold på området. Dette vil avklares gjennom ROS-analysen senere i planprosessen.

Det er ikke kjent at det er noe forurensning i området, men dumping og deponi er ikke uvanlig for fyllingene i sentrumsområdene. Det bør derfor settes en bestemmelse om umiddelbar stans, dersom forurenset grunn oppdages under arbeidet.

Området ellers er godt utbygd allerede og det er dermed ingen kjente konsekvenser for klima-, miljø- og naturforhold. Det arealet som utvides til Kystvakten er allerede utbygd og benyttes av annen virksomhet i dag.

KONKLUSJON
Med bakgrunn i redegjørelsen ovenfor anbefaler Kommunedirektør oppstart planarbeid for detaljregulering for Sortland Kystvakt (PlanID: 1870_2025003).

Vedlegg:
Referat oppstartsmøte
200403_Anmodning_oppstartsmøte
250403_Planinitiativ
250403_Forslag til plangrense